

tur, non ut donet, & perdat. Simoncell. de decret. lib. 3, tit. 8, inspect. 16, num. 117, Joan. Baron. de effect. minor. etat. 3, n. 109, & comprobatur Author hic num. 22, & 23. Unde in hoc lapsus est Merlin. de pignor. & hypoth. lib. 2, tit. 1, qu. 48, num. 43, dum dixit favore minoris pecuniam pro immobili reputandam, & adducit Pacific. de Salvian. inspect. 3, cap. 5, qui tamen ibi num. 116, connumerat pecuniam inter ea, quæ servando servari possunt.

Inter cæteras autem limitationes ad præcedentem regulam præcipua est, ut non procedat in pecunia ꝛ ad emptionem prædiorum destinata, aut in Banchis deposita, de qua sine decreto disponi nequit, Pacific. de Salvian. inspect. 3, cap. 5, nu. 317, Ciardin. contr. 161, num. 107, & seqq. Spad. conf. 123, n. 10, & 11, lib. 2, ubi idem in pecunia magnæ quantitatis, Merlin. de pignor. & hypothec. lib. 2, tit. 1, qu. 48, nu. 32, Thomas de iur. & curat. tit. 19, n. 3033, fol. 782, alios cumulat Franc. Baron. de effect. minor. etat. 3, n. 135, Merlin. decis. 792, nu. 21, & 22. Non per hoc tamen pecunia verè dicitur quid immobile, Fenzone. ad statut. urb. cap. 133, nu. 10, & post alios dixi allegat. 97, num. 6, lib. 3.

Quoad molendina minorum res distinctione componitur, aut enim solo fixa existunt, & absque solemnitatibus ꝛ alienari nequeunt ex cumulatis per Franc. Baron. de effect. minor. etat. 3, nu. 263, aut ad instar navis in flumine seu aqua fluctuant, & neglectis solemnitatibus distrahantur, ut post alios subjungit Franc. Baron. de effect. minor. etat. 3, n. 271, ubi errore impressoris allegatur Gratian. discept. 364, Auctor hic n. 25, ubi pariter malè allegatur Gratian. discept. 544, cum allegari debuisset discept. 564.

Pecuniam contineri sub legato mobilium nisi hæredes probaverint defuncti ꝛ contrariam voluntatem respondit I. C. in l. prædia 27, §. libero, ff. de fund. instr. Rot. in Firmana pensionis 19, Junii 1644, coram Celso, & in Cutachen. legati 7, Junii 1652, coram Cerro.

CAPUT LXIV.

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesie bona adhuc non incorporata sine solemnitatibus alienari possunt; Amplia ut num. 3. Sed restringe ut num. 4. Tempera ut num. 5. & num. 16.
- 2 Transactio inita super re Ecclesiastica in controversiam deducta absque solemnitatibus quando valeat. Inter duas Ecclesias solemnitates requiritur num. 6.
- 7 Alienationi rei Ecclesiasticæ ob nullitatem competit recuperatio cum fructibus.
- 8 Reclor Ecclesie qui alienationem fecit sine solemnitatibus rem Ecclesie recuperare potest.
- 9 Contractus favore Ecclesie claudicat.
- 10 Solemnitates in acquisitione factæ per Ecclesiam non requiruntur.
- 11 Contrahens cum Ecclesia nullitatem contractus allegare non potest.
- 12 Beneplacitum in alienatione rei Ecclesie non requiritur pro solemnitate, sed pro substantia. Ex lapsu triginta annorum alias præsumebatur juncta observantia num. 14. Sed hodie ex constitutione Pontificia dicta præsumptio cessat num. 15.

13 Censuræ super fundo Ecclesie nulliter constituitur si declaratur nullus, an exacti census sine restituendi.

Bona Ecclesie nondum incorporata, seu unita mensæ sine solemnitatibus ꝛ regulariter alienari possunt, Lap. allegat. 25, Spad. consil. 21, n. 49, lib. 1, Tondut. resolut. benefic. c. 137, nu. 1, part. 3, post Franc. decis. 14, nu. 16, infinitos cumulavi allegat. 14, n. 4, & allegat. 70, n. 30, & allegat. 119, n. 32, lib. 3. Ea propter transactio per Ecclesiam absque solemnitatibus ꝛ inita super re in controversiam deducta, & relicta penes possessorem sustinetur dixi post alios allegat. 14, n. 13, & 14, & allegat. 70, nu. 30, & dicta allegat. 119, n. 33, lib. 3. Nec quod contrarium contendat Rot. ut testantur Ferentill. ad Borat. decis. 690, in fine, Tondut. resolut. benefic. 137, n. 9, part. 3, Vivian. in prax. Juris patr. lib. 2, cap. 5, nu. 129, Mangil. de evict. qu. 142, n. 28, & seq. Sanfelice. decis. 280, nu. 3, 4, & per totum, Ciardin. contr. 8, nu. 65, post Gratian. discept. Forens. 846, nu. 11, & seqq. quicquam facit; omisso enim quod Tondut. resolut. benefic. 119, n. 4, part. 2, nobiscum concurrat, cæteri autem Doctores præsupponunt transactionem fieri super re Ecclesie, de quo tamen valde dubitabatur, dum præcipue res penes adversarium reperiretur: quare cum pro ratione adducant id, quod est in questione, nimirum an jus aliquod Ecclesie competat in proprietate in transactionem deducta, tanquam principium petentes attendi non debent, Fontanell. decis. 305, n. 5, dixi allegat. 18, n. 76, fol. 331, lib. 1, ultra quod Mangil. de evict. q. 143, à n. 17, ad 22, Mordicus nostram opinionem defendit Gratian. discept. 846, n. 11, & seqq. & Ciardin. d. contr. 8, nu. 65, præcisè loquuntur in eo, qui ante transactionem & causam erat dominus, & dominium per transactionem transfuit. Ideo priorem sententiam exornat Franc. Baron. de effect. minor. etat. 9, nu. 21, Menoch. de arbit. cas. 171, nu. 76, Joseph. decis. Perus. 35, nu. 7, & pluribus comprobatur Fulg. de jur. emphyt. tit. de alienat. q. 1, sub num. 278, vers. Secundus casus ibi; videmus enim in Ecclesia. Rationem assignant, quia tali in casu transigere non est alienare, Franc. Baron. de effect. minor. etat. 9, nu. 21, Fulg. de emphyt. tit. de alienat. qu. 1, sub n. 278, vers. Secundus casus: ubi quod tunc transactio non fit alienatio. Mangil. de evict. qu. 143, sub n. 17, vers. Quia non dicitur alienare. Dian. part. 4, tract. 4, resolut. 223, vers. nota tercio. Nicol. in Lucubrat. lib. 2, tit. 1, nu. 26, limitat. 4, & 5, fol. 114, tom. 1, & lib. 1, tit. 36, sub nu. 3, §. 4, vers. Potest tamen tom. 2, fol. 77. Ulterius quia per dimissionem proprietatis vigore transactionis apud possidentem dominium aliquod non transfertur, Surd. consil. 418, n. 18, & sequentibus, Gomez. variar. resolut. tom. 2, cap. 2, sub n. 38, versic. Ratio vera, & subtilis est. Peregr. de fideicommiss. art. 40, sub n. 124, versic. Quia dimissio non operatur translationem dominii. Tiraquell. de retract. lignager. §. 1, gloss. 14, num. 62, in fine, Menoch. conf. 381, num. 2, Decian. conf. 54, sub num. 48, vers. An in transactione lib. 2, Dian. resolut. 223, vers. Nota tercio, part. 4, tract. 4, fol. 673, cum adductis per Franc. Baron. de effect. minor. etat. 9, num. 40, fol. 266, Faber. de error. pragmat. decad. 100, error. 10, vers. Quod autem in eadem sequitur fol. 972, Med. Larr. allegat. fiscal. 26, n. 41, Gratian. discept. 476, num. 14, quantumvis ipse num. 16, & seq. contra-

rium

Observationum de Alimentis Cap. LXIV.

riam innuere contendat contra rationem ab eo adductam & veriore sententiam. Hodiern. contr. 37, n. 26, ibi, quia is qui transigit non id agit, ut à transigente dominium acquirat, sed ut mediante pecunia suam redimat vexationem.

Bona Ecclesie alienari non posse sine solemnitatibus, etiam si ex alienatione ꝛ evidens Ecclesie resularet utilitas, proponit Auctor hic n. 1, & 2, ubi concordantes recenset ejus opinio præsupposita ejusdem Ecclesie clara, evidenti, & duratura utilitate non videtur subsistere, quia alias ejus favore inductum in odium retorqueretur. Ideoque alienationem rei Ecclesie in evidentem ꝛ ipsius utilitatem initam sustineri comprobant cumulati per Altograd. consil. 26, n. 42, lib. 1, Barbof. de univers. Jur. Eccles. lib. 3, cap. 30, n. 13, & 14, ea ratione quia alienatio prohibita in hac specie utilitatis manifestæ non censetur, sed potius ex mente prohibentis permittitur, Caren. resol. 70, n. 9, ubi quod si alienatio fiat ex causa, necessaria sufficiat, si adfit utilitas de tempore alienationis, si verò alienatio fiat ex causa non necessaria, utilitas debeat etiam toto tempore successivo adesse cum adductis per Dian. part. 1, tract. 8, resol. 77, vers. Secunda opinio. Merlin. decis. 701, n. 74, & seq. & decis. 710, n. 8, & seq. dixi allegat. 40, n. 8, lib. 2, & omnem in præmissis dubitandi ansam remouent notata per nos c. 63, §. verum prædicta. Georg. Mund. consil. 1, n. 51, & à n. 61, lib. 1, Genuef. in prat. tricen. 5, q. 136, ubi rationem reddit, quia solemnitas adhibetur ut liqueat de utilitate, de qua supponitur evidenter apparere. Jo. Carol. Antonell. de tempor. legal. lib. 2, cap. 72, sub n. 23, vers. An verò res Ecclesie, Sperell. decis. 154, nu. 84, 85, & 86, Rot. decis. 114, nu. 36, & seq. part. 9, tom. 1, recent. Ciardin. contr. 105, num. 48.

Non negamus tamen quin contraria opinio ꝛ tutior præexistat, Tondut. resolut. benefic. 137, n. 5, part. 3, Ciardin. contr. 8, n. 9, & contr. 105, n. 21, 24, & per totam, & plures cumulat contr. 183, nu. 17, seqq. ac per totam, & etiam præcitati Doctores admittunt, etiam si inter duas Ecclesias alienare, ꝛ aut transigere contingat; adhuc enim solemnitates requiruntur. Gratian. discept. 517, n. 9, Sperell. decis. 154, n. 22, Merlin. decis. 826, & decis. 849, Rot. decis. 277, n. 9, & seq. part. 4, tom. 2, & decis. 561, n. 7, part. 5, tom. 2, recent. Seraph. decis. 156, n. 2, & coram Eminentiſſimo Oubob. decis. 220, n. 16, repetita apud Tondut. de Pens. decis. 1, & in Marfice. Jurisdictionis 18, Februarii 1647, §. nam & 11, Decembris ejusdem anni Bichio, & in Cracovien. decimarum 27, Martii 1651, §. neque subsistit Verospio, & in Comen. funeralium 16, Martii 1654, §. quia, & seq. Cerro, & in Toletana manutentionis 7, Februarii 1656, §. non obstat, vers. Quod procedit, Melio, & in Leodien. dominiorum 25, Junii 1649, §. quoniam alienatio, §. qua conclusio Eminentiſſimo Corrado, & post tract. Post. de manutention. decis. 518, n. 6, & 7, Ciardin. contr. 18, n. 29, Rot. apud Cenc. de cens. decis. 477, num. 3.

Ob nullitatem alienationis rei Ecclesiasticæ ex defectu solemnium competit recuperatio ꝛ rei alienatæ simul cum fructibus à die alienationis nulliter factæ perceptis, ut admonet Auctor hic n. 5, Surd. consil. 115, n. 31, & seq. decis. 45, n. 10, Mar. Antonin. resol. 5, sub n. 8, vers. Et rem alienatam lib. 1, cum adductis per Ciardin. contr. 105, n. 71, & contr. 183, n. 98, Rot. decis. 375, nu. 1, part. 5, recent. Et alienationem rei Ecclesie ipsemet Reclor qui illam fecit ꝛ impugnare potest, & rem alienatam recuperare, Ludovif. decis. 116, n. 1, cum ibi notatis per Beltrum nu. 4, & 5, Rot. decis. 226,

n. 13, & 14, & per totam, & decis. 291, n. 5, & seq. part. 6, & decis. 155, n. 1, part. 8, recent. Merlin. decis. 122, n. 5, & decis. 490, n. 11, & decis. 593, n. 3, Thomaf. decis. Macerat. 41, nu. 41, latè post alios Post. de manutention. observat. 57, n. 102, Ciardin. contr. 8, n. 13, & dicta contr. 105, n. 27, 28, & 35, & dicta observ. 183, n. 23, & comprobatur Auctor hic n. 6, & 7, ubi subjungit, quod Ecclesia volente, & de nullitate ꝛ non dicente sustineatur contractus, aut alienatio sine debita Juris solemnitate inita, quam conclusionem præter hic congestos sequuntur adducti per Ciardin. controvers. 18, nu. 36, & contr. 39, n. 46, Merlin. decis. 255, nu. 6, & 7, & decis. 764, n. 11, Rot. decis. 318, n. 39, part. 5, & decis. 82, n. 11, part. 6, & decis. 39, n. 56, & decis. 107, num. 13, & 14, part. 8, recent.

In acquisitionibus verò factis per Ecclesiam solemnitates ꝛ non requiri censuit Rot. post Post. de subhast. decis. 158, n. 18, & decis. 163, n. 10, & decis. 168, n. 3, & decis. 172, n. 1, & seq. ubi n. 12, & 13, quod licet obligatio contracta per Ecclesiam ejus bonorum generalis erga venditorem non indigeat solemnitate, ad subhastationem tamen deveniri nequeat, nisi obtento prius beneplacito Sedis Apostolicæ, quæ decisiones repetitæ habentur apud Royas decis. 161, decis. 205, decis. 230, & decis. 261, Arias de Mes, resol. 24, n. 22, lib. 3. Quo retento themate claudicationis contractus, ita ut sine solemnitatibus implicitum validitatis statum habeat, & volente Ecclesia sustineatur, contrahens ꝛ verò cum ipsa nullitatem allegare non valeat ex cumulatis per Rotam coram Merlin. decis. 264, n. 11, inde propterea fit, quod solemnitates, seu beneplacitum pro forma non requiratur, quemadmodum sustinere contendit Rota coram Merlin. dicta decis. 764, nu. 12, & decis. 775, nu. 19, & 20, ubi assignando discrimen inter contractum cum minore sine solemnitatibus gestum propter evidentissimam utilitatem adhuc, & contractum insolemne cum Ecclesia utiliter gestum adhuc insubsistentem, adducit quod in contractu minoris decretum Judicis requiratur pro solemnitate. Beneplacitum ꝛ verò in contracta Ecclesie desideretur pro forma, seu consensu domini. Ex quibus alterum de duobus sequeretur, vel quod ex substantialis formæ defectu etiam contrahens cum Ecclesia nullitatem contractus allegare posset, quia forma non servata actus in totum tranſiit ad latissimè tradita post alios per Altograd. consil. 64, nu. 10, 11, 39, & seq. lib. 2, Georg. Mund. consil. 11, n. 11, & 12, lib. 1, & consil. 23, n. 41, & seq. & consil. 25, n. 9, & 10, lib. 2, Tondut. resol. civil. 82, n. 9, part. 1, Cenc. de cens. qu. 49, n. 15, & seq. Leoncill. de Ferrar. 18, nu. 12, Thomaf. decis. Macerat. 94, nu. 20, & seq. Hodiern. contr. 26, n. 2, & seq. Cyriac. contr. 62, n. 46, & seq. & contr. 278, n. 11, Merlin. decis. 746, n. 2, Rub. ad Rot. decis. 542, à n. 58, usque ad 70, part. 4, tom. 3, & decis. 81, nu. 46, & 47, part. 8, & decis. 331, n. 7, & 8, part. 9, tom. 2, recent. Vel quod supposita alienationis evidenti utilitate Ecclesia, non secus ac minores, contractui acquiescere obstringeretur.

Census super fundo Ecclesie nulliter sine solemnitatibus creatus per plures annos solutos ꝛ si postea declaratur nullus, declarationem hujusmodi non retrahi ad effectum revocandi census antea solutos contendit Auctor hic num. 8, & 9. Contrarium tamen verius præexistit, quia quoties titulus ad non titulum reducitur, census exacti una cum forte restitui debent, non à die declaratæ reductionis, sed qui fuerint percepti ab

K 4

ipso